
Analyse af omberam- melse og udsættelse af straffesager 2025

Indhold

1	Resumé.....	3
2	Baggrund.....	3
	Metode og datagrundlag.....	3
	Afgrænsning af sager:	4
3	Omberømmelse og udsættelse ved byretterne	5
	Årsager til udsættelse ved byretterne	6
	Konsekvenser af udsættelser ved byretterne.....	9
	Udsættelsers betydning for sagsbehandlingstiden.....	9
	Årsager til omberømmelse ved byretterne	10
	Konsekvenser af omberømmelser i byretterne.....	14
	Omberømmelsers betydning for sagsbehandlingstiden.....	15
	Udsættelse, omberømmelse og sagsafvikling – et estimat.....	16
4	Omberømmelse og udsættelse ved landsretterne.....	17
	Årsager til udsættelse ved landsretterne.....	18
	Årsager til omberømmelse ved landsretterne.....	18

1 Resumé

Denne analyse er udarbejdet af Domstolsstyrelsen for at undersøge omfanget af og årsager til omberømmelse og udsættelse af straffesager.

Analysen estimerer, for så vidt angår byretterne, at 79 pct. af den berammede, mulige sagsafvikling i registreringsperioden er blevet gennemført, hvorimod de resterende 21 pct. har været ramt af en udsættelse eller en omberømmelse tæt på oprindelig berammet retsdag.

Hovedårsagerne til udsættelser ved byretterne er behovet for yderligere bevisførelse/efterforskning, udeblivelse (ej lovligt forfald), sygdom (lovligt forfald) og for lidt tid afsat til retsmødet. Udsættelser kan primært henføres til tiltalte/sigtede og anklagemyndigheden.

Hovedårsagerne til omberømmelser ved byretterne er sygdom (lovligt forfald), sagsprioritering, lovligt forfald (ej sygdom), forsvarerskift, manglende forkyndelse og ønske om forsvarer. Omberømmelser kan primært henføres til tiltalte/sigtede og retten.

Udsættelser medfører i gennemsnit en forlængelse af sagsbehandlingstiden ved byretterne på 2,9 måneder. Omberømmelser medfører i gennemsnit en forlængelse af sagsbehandlingstiden ved byretterne på 2,3 måneder.

Datagrundlaget for landsretterne er så begrænset, at det ikke er muligt at analysere og estimere på samme måde som for byretterne. Datagrundlaget fremgår dog af rapporten.

Udsættelser og omberømmelser vil altid medføre merarbejde for retternes medarbejdere.

2 Baggrund

Danmarks Domstole har i mange år haft et fokus på omfanget af omberømmelser og udsættelser af straffesager ved retterne, herunder hvilke årsager, der ligger bag. Dette omfang er belyst i en analyse fra 2021 (*Analyse af årsager til omberømmelse og udsættelse af straffesager 2021* – herefter 2021-analysen) og i en analyse fra 2015. I hovedtræk viste 2021-analysen, at der i byretterne blev gennemført 69 pct. af de registrerede retsmøder i straffesager, mens der skete udsættelse i 15 pct. og omberømmelse i 16 pct. af de registrerede retsmøder. Hovedårsagerne til omberømmelse og udsættelse af retsmøder var tiltaltes eller sigtedes udeblivelse, forsvarerskifte på tiltaltes/sigtedes anmodning og anmodning fra anklagemyndigheden om yderligere bevisførelse/efterforskning. Som et led i at følge udviklingen i omberømmelser og udsættelser samt de bagvedliggende årsager, er der i efteråret 2025 gennemført en ny undersøgelse på området med formålet at skabe et opdateret billede af omfang og årsager til omberømmelse og udsættelse af straffesager.

Metode og datagrundlag

Analysen af årsager til omberømmelse og udsættelse i straffesager baseres på data indsamlet ved alle danske by- og landsretter, Retten på Færøerne og Grønlands Landsret. Data er manuelt registreret over en periode på seks uger fra mandag den 1. september 2025 til og med fredag den 10. oktober 2025 (uge 36 til uge 41). Det kan ikke udelukkes, at der kan være sæsonudsving i antal udsættelser og omberømmelser, og at resultatet af analysen havde været anderledes, såfremt data

havde været registreret på et andet tidspunkt af året. Den seneste gennemførte analyse fra 2021 er ligeledes baseret på data indsamlet i efteråret.

Registreringerne er sket manuelt i et omfattende excel-ark, hvorfor der er en vis risiko for menneskelige fejl, ligesom der er et vist fortolkningsrum for den enkelte medarbejder i forhold til fx, hvilken årsagskategori der vælges i en konkret registrering. Ved registrering af omberømmelser og udsættelser har det været muligt at angive én hovedårsag. Retternes medarbejdere har fået udleveret en intern vejledning til udfyldelse af registreringsarket. I denne vejledning er der beskrevet eksempler og givet svar på mange af de overvejelser, som medarbejderne kunne få undervejs i registreringsperioden.

Afgrænsning af sager

Analysen er afgrænset til følgende sagstyper for byretterne:

- Domsmandssag
- Nævningesag
- Sag uden domsmænd
- Tilståelsessag

Bødesager i den forenkjede proces, retsmøder i sager under efterforskning (herunder også grundlovsforhør og fristforlængelser) og straksdomme indgår ikke i analysen. Der er forholdsvis mange straffesager, der "forsvinder" fra rettens kalender, fordi anklagemyndigheden tilbagekalder dem. Disse sager indgår heller ikke i analysen. Der er altså ikke sammenlignelighed imellem sagsstatistik for samlede afsluttede sager og sager registreret "afsluttet med dom" i denne analyse.

For landsretterne er analysen afgrænset til at indeholde følgende sagstyper:

- Bevisanke med domsmænd
- Bevisanke uden domsmænd
- Udmålingsanke med domsmænd
- Udmålingsanke uden domsmænd
- Nævningesag

Når en straffesag er sat i rettens kalender, bruges udtrykket, at sagen er "berømmet". Det vil sige, at retten har fundet ledig tid i rettens kalender, hos forsvareren (evt. flere forsvarere) og givet anklagemyndigheden besked om, hvornår sagen skal behandles. Retten har også sørget for, at indkaldelsen er sendt til forkyndelse hos tiltalte og vidner.

Der er tre mulige "udfald" for sagsafviklingen af straffesager, der er interessant for denne analyse: Når sagen afsluttes ved dom, når sagen bliver udsat, eller når sagen bliver omberømmet. I registrering af data er der arbejdet efter følgende definitioner for de tre kategorier:

- Afsluttet ved dom: En sag defineres som afsluttet ved dom, hvis der er truffet beslutning om at afsige dom under retsmødet, eller hvis sagen er "optaget til dom" ved retsmødets afslutning.
- Udsat: En sag defineres som udsat, hvis retsmødet er begyndt (dvs. retten er sat), og der under retsmødet er truffet beslutning om at udsætte sagen. I disse sager har retsformanden

indfundet sig i retslokalet og "sat retten", og så har det vist sig, enten med det samme eller i løbet af retsmødet, at der har manglet noget for, at sagen kunne afsluttes. Det kan være, at tiltalte eller et vidne ikke er kommet, eller der kan være behov for dokumentation eller erklæringer, som ikke er til stede. Det kan også være, at der ikke har været afsat tid nok til retsmødet, så sagen ikke kunne gøres færdig, men måtte fortsættes en anden dag.

- Omberammet: En sag defineres som omberammet, hvis det planlagte retsmøde (eller retsmøder) har været berammet, men endnu ikke er begyndt (dvs. retten *ikke* har været sat). Der kan således være tale om en omberammelse af en sag, uanset om sagen er berammet flere måneder ude i fremtiden – eller blot en halv time senere samme dag. Det væsentlige er, at retten har truffet beslutning om at omberamme sagen i løbet af registreringsperioden.

I de seks uger, hvor retterne har registreret sagerne i analysen, kan samme straffesag være registreret flere gange. Det kan være sket, hvis sagen har været udsat, og hvor sagen er blevet berammet igen inden for de seks uger og her blevet færdigbehandlet. Her vil sagen skulle registreres som værende "udsat" og senere med "afsluttet ved dom".

Sammenligninger til 2021-analysen er foretaget ud fra det bagvedliggende datagrundlag fra 2021 og ikke de tal, som fremgår af den publicerede rapport. Dette skyldes bl.a., at 2021-analysen ikke skelnede mellem årsager bag henholdsvis udsættelse og omberammelse i sine konklusioner, men betragtede disse samlet.

3 Omberammelse og udsættelse ved byretterne

Nedenstående tabel 1 viser antal registreringer i perioden for byretterne.

Tabel 1. Registrerede domme, udsættelser og omberammelser ved byretterne i registreringsperioden

	Dom	Udsættelse	Omberammelse
Nævningesag	19	-	1
Domsmandssag	1.407	227	289
Sag uden domsmænd	1.766	284	395
Tilståelsessag	252	15	30
Hovedtotal	3.444	526	715

Note: Tabellen indeholder registreringer for byretter samt Retten på Færøerne.

Det fremgår af tabellen ovenfor, at der er foretaget registreringer i nævningesager 20 gange i perioden. En gang er der truffet beslutning om, at et eller flere retsmøder skulle omberammes, og 19 gange er der afsagt dom. I domsmandssager er der foretaget 1.923 registreringer i perioden; 1.407 gange er der afsagt dom, 227 gange er der truffet beslutning om, at sagen måtte udsættes, og 289 gange er det besluttet, at sagen skulle omberammes. I sager uden domsmænd er der foretaget 2.445 registreringer i perioden; 1.766 gange er der afsagt dom, 284 gange er der truffet beslutning om, at sagen måtte udsættes, og 395 gange er det besluttet, at sagen skulle omberammes. I tilståelsessager er der foretaget 297 registreringer i perioden; 252 gange er der afsagt dom, 15 gange er der truffet beslutning om, at sagen måtte udsættes, og 30 gange er det besluttet, at sagen skulle omberammes.

Der er i alt foretaget 4.685 registreringer på tværs af de fire sagstyper hen over registreringsperioden på seks uger; 3.444 gange er der afsagt dom, 526 gange er der truffet beslutning om udsættelse, og 715 gange er der truffet beslutning om omberømmelse.

I 2021 blev der foretaget 4.539 registreringer på tværs af de fire sagstyper hen over en registreringsperiode på fire uger; 671 gange blev der truffet beslutning om udsættelse, og 737 gange blev der truffet beslutning om omberømmelse. I 2021 blev der registreret 3.128 gennemførte retsmøder. I den nuværende analyse er der ikke registreret retsmøder men afsagte domme, hvilket ikke fuldt ud kan sammenlignes.

Årsager til udsættelse ved byretterne

En udsættelse er defineret således, at retsformanden har "sat retten" og dermed begyndt retsmødet. Hvis det allerede ved begyndelsen står klart, at retsmødet eller dele af retsmødet ikke kan gennemføres, fordi noget eller nogen mangler, vil retten udsætte sagen – eller dele af sagen. I andre tilfælde er det først ved afslutningen af retsmødet, at det står klart, at sagen ikke kan blive færdig, måske pga. for lidt afsat tid, eller fordi der fx mangler en erklæring.

Nedenstående tabel viser fordelingen af årsagerne bag de 526 registrerede udsættelser ved byretterne.

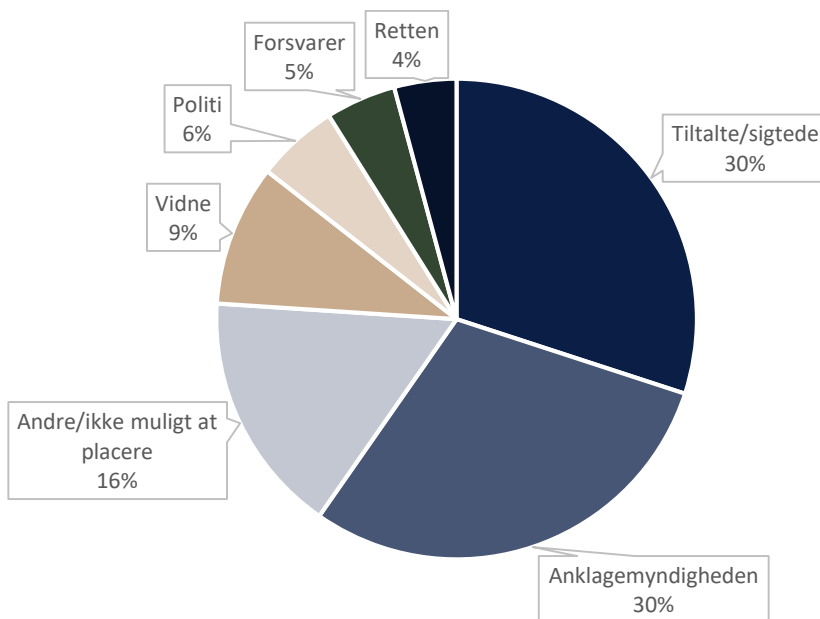
Tabel 2. Årsager til udsættelse ved byretterne i registreringsperioden

Årsag	Antal registreringer	Andel
Yderligere bevisførelse/efterforskning	132	25,1%
Udeblivelse (ej lovligt forfald)	101	19,2%
Sygdom (lovligt forfald)	49	9,3%
For lidt tid afsat til retsmøde	36	6,8%
Manglende forkyndelse	28	5,3%
Ønske om forsvarer	27	5,1%
Tiltalte udeblevet men vidner afhørt (§ 855 stk. 2)	24	4,6%
Manglende anholdelse af tiltalte/sigtede/vidne	23	4,4%
Mentalerklæring mangler	20	3,8%
Andre årsager	17	3,2%
Tolk nødvendig/manglende sprogkundskaber	16	3,0%
Personundersøgelse mangler	15	2,9%
Lovligt forfald (ej sygdom)	13	2,5%
Øvrige undersøgelser/erklæringer/udtalelser mangler	9	1,7%
Tiltalte udeblevet - anmodning om § 855 stk. 2 eller 3 ej fulgt	9	1,7%
Forsvarerskift	5	1,0%
Manglende transport af indsat (Danmarks Fængsler)	2	0,4%
Hovedtotal	526	100,0%

Som det ses af tabellen, er den største årsag (25,1 pct.) til udsættelse behovet for *Yderligere bevisførelse/efterforskning*. Herefter følger årsagerne *Udeblivelse (ej lovligt forfald)*, *Sygdom (lovligt forfald)* samt *For lidt tid afsat til retsmøde*.

I forbindelse med udsættelser er det ligeledes registreret, hvilken 'aktør' der har været udslagsgivende for udsættelsen. Denne registrering har fundet sted, hvor det giver mening for en given årsag. Nedenstående figur viser fordelingen på aktører.

Figur 1. Fordeling af udsættelser på ansvarlig aktør

Udsættelser kan primært henføres til 'Tiltalte/sigtede' og 'Anklagemyndigheden', som det ses af figur 1. Den relativt store andel 'Andre/ikke muligt at placere' henføres primært til årsager om manglende undersøgelser og erklæringer, fx mentalundersøgelser og undersøgelser af tiltaltes personlige forhold, hvor det ikke er muligt entydigt at svare på, hvem den ansvarlige aktør er.

I det følgende gennemgås de hyppigst forekommende årsager til udsættelse af straffesager i registreringsperioden samt hvilke aktører, der driver udsættelserne.

Yderligere bevisførelse/efterforskning

Den hyppigste grund til, at retten har truffet beslutning om at udsætte en straffesag, er '*Yderligere bevisførelse/efterforskning*'. Denne årsag dækker over 132 registreringer svarende til 25,1 pct. af de samlede udsættelser. Af disse udsættelser er i 72 pct. sket i sager uden domsmænd og kan henføres til anklagemyndigheden (87,1 pct.) og en mindre andel til forsvareren. Ser man nærmere på disse sager uden domsmænd, vil det sandsynligvis i mange tilfælde handle om, at den tiltalte har erkendt forholdet overfor politiet. Når dette sker, må anklagemyndigheden i et vist omfang kunne gå ud fra, at tiltalte også tilstår forholdet i retten. Dette sker dog ikke altid, og så er anklagemyndigheden nødt til at føre "yderligere bevis", hvilket ofte vil være vidner, der skal indkaldes til et retsmøde.

Yderligere bevisførelse/efterforskning var også en fremherskende årsag til udsættelser i 2021-analysen. Her kunne 15,1 pct. af de registrerede udsættelser henføres til årsagen. Der er således sket en stigning i denne andel i forhold til seneste registrering.

Udeblivelse (ej lovligt forfald)

19,2 pct. af de registrerede beslutninger om udsættelse (i alt 101 registreringer) kan henføres til udeblivelse uden lovligt forfald, hvilket betyder, at retten ikke har modtaget oplysninger om, at tiltalte eller vidnet har haft en lovlig grund til ikke at komme. Årsagen henføres generelt til tiltalte/sigtede. I 2021-analysen udgjorde årsagen 31,5 pct. af de registrerede udsættelser.

Sygdom (lovligt forfald)

9,3 pct. af de registrerede beslutninger om udsættelse er begrundet i sygdom (49 registreringer). Dette er et mindre fald i forhold til 2021-analysen, hvor sygdom lå bag 11,4 pct. af de registrerede udsættelser. Her har enten anklagemyndigheden eller forsvareren anmodet retten om at udsætte sagen med henblik på, at tiltalte eller et vidne kunne blive rask og være til stede i retten under sagens behandling. Hvis anklagemyndigheden eller forsvareren har vurderet, at sagen kunne færdigbehandles uden det pågældende vidne, ville sagen som udgangspunkt være fortsat til dom og således ikke været blevet udsat.

For lidt tid afsat til retsmøde

Årsagen *For lidt tid afsat til retsmøde* kan for alle registreringer henføres til anklagemyndigheden, der har opgaven med at skønne og fastlægge den nødvendige retstid. Årsagen er registreret 36 gange og dækker 6,8 pct. af de registrerede beslutninger om udsættelse. Af de 36 registreringer henføres 77,8 pct. til domsmandssager. Der kan være mange grunde til, at der er afsat for lidt tid til retsmødet. Vidner kan være forsinkede i trafikken. Forklaringer kan trække ud. Der kan ligeledes komme anmodninger, som retten skal tage stilling til undervejs, og som ikke har været mulig for anklagemyndigheden at forudse. I 2021-analysen lå årsagen bag 3,6 pct. af de registrerede udsættelser.

Manglende forkyndelse

En af de største ændringer fra 2015-analysen til 2021-analysen var et fald i andelen af udsatte og omberammede sager som følge af manglende forkyndelse. Faldet skyldtes generelt indførelse af forenklet digital forkyndelse¹. I 2025-analysen skyldes 5,3 pct. af udsættelserne manglende forkyndelse. Dette er en stigning fra 2021-analysen, hvor 4,2 pct. af udsættelserne fandt sted på grund af manglende forkyndelse. Nedenstående tabel viser fordelingen på henholdsvis retten og politiet, som sammen løfter den fulde forkyndelsesopgave.

---

¹ Digital forkyndelse til borgernes e-Boks med en automatisk kvittering retur til retten.

Tabel 3. Ansvarlig aktør bag årsagen 'Manglende forkyndelse' for registrerede udsættelser

Aktør	Antal registreringer	Andel
Retten	20	71,4%
Politi	7	25,0%
(tom)	1	3,6%
Hovedtotal	28	100,0%

Når det ikke er lykkedes at få indkaldelsen til retsmødet forkyndt, kan det være fordi tiltalte eller vidnet ikke åbner sin e-Boks og mere eller mindre bevidst undgår at blive opsøgt af stævningsmanden. Nogle gange er tiltalte eller vidnet taget til udlandet, hvilket besværliggør forkyndelsesopgaven. Hvis forkyndelsen ikke er sket for tiltalte, kan sagen ikke behandles, da man må gå ud fra, at tiltalte således ikke ved, at retsmødet finder sted.

Ønske om forsvarer

I nogle sager, oftest i sager uden domsmænd, ønsker tiltalte ikke at være repræsenteret ved en advokat – en forsvarer. Dette kan være begrundet i, at det er tiltalte, der skal betale for advokatens salær, hvis tiltalte ikke i det væsentlige bliver frifundet. Retten skriver derfor til tiltalte om dette, og hvis retten ikke modtager en besked fra tiltalte med ønske om en forsvarer, indkalder retten som udgangspunkt ikke en forsvarer. Når retsmødet begynder, vil retsformanden sikre sig, at tiltalte ikke ønsker en forsvarer. Hvis tiltalte oplyser, at han ønsker en forsvarer, så må sagen udsættes, så der kan findes en forsvarer, der kan sætte sig ind i sagen. I registreringsperioden var dette begrundelsen i 5,1 pct. af de udsatte sager – oftest i sager uden domsmænd.

Konsekvenser af udsættelser ved byretterne

Den tid, der afsættes i kalenderen til en sag, er den tid, anklagemyndigheden forventer, er nødvendig for at få sagen færdigbehandlet. Hvis sagen ikke kan færdigbehandles, men må udsættes, skal der hurtigst muligt findes en ny tid hos den samme dommer og de samme domsmænd. Da retten som udgangspunkt har sørget for, at alle ledige tider er brugt til sager, der skal behandles, kan det ikke altid lade sig gøre at få sagen hurtigt i kalenderen. Det skal altid være den samme dommer og de samme domsmænd, der behandler den udsatte sag. Kan dette ikke lade sig gøre, skal straffesagen gå helt om.

En anden konsekvens er, at udsættelser altid medfører merarbejde for rettens medarbejdere. Det kan fx være lydoptagende forklaringer, der skal skrives i retsbogen og sendes til sagens parter. Kontorpersonalet skal beramme sagen på ny og indkalde og evt. forkynde indkaldelsen for sagens parter.

Når sagsbehandlingstiden forlænges, kan vidner i højere grad have svært ved at huske, hvad de skal afgive forklaring om, og sagens parter skal på ny forberede sig på sagen. En menneskelig konsekvens er desuden, at forurettede skal vente yderligere tid på en afklaring.

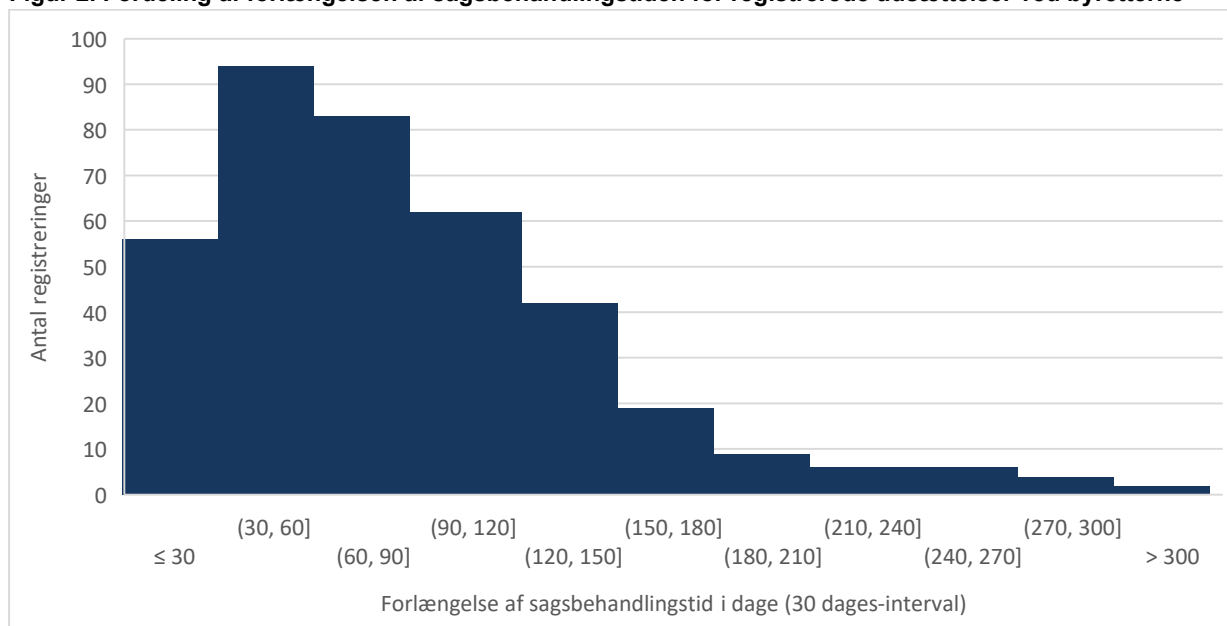
Udsættelsers betydning for sagsbehandlingstiden

I forbindelse med registrering af en beslutning om udsættelse har retten også kunnet registrere en ny berammelsesdato for sagen. For udsatte sager, hvor der umiddelbart i forbindelse med

udsættelsen er fastsat ny dato, stiger sagsbehandlingstiden i gennemsnit med 87 dage, svarende til 2,9 måneder. I 2021-analysen var den gennemsnitlige stigning på sagsbehandlingstiden for udsatte sager ved byretterne 3,5 måneder.

Forlængelsen af sagsbehandlingstiden ved udsættelser fordelt på 30 dages-intervaller ses i nedenstående figur 2.

Figur 2. Fordeling af forlængelsen af sagsbehandlingstiden for registrerede udsættelser ved byretterne

Note: I data indgår registreringer for hvilke, der meningsfuldt kan beregnes en forlængelse. Der indgår bl.a. kun sager, hvor der er fastsat ny berammelsesdato. (n=383)

61 pct. af de udsatte sager forventes at have en ny slutdato senest 90 dage efter den oprindelige slutdato.

Årsager til omberømmelse ved byretterne

Retten kan modtage meddelelser fra sagens parter og vidner, der kan få betydning for, om straffesagen må flyttes til et andet tidspunkt – om sagen må omberømmes. Der kan opstå situationer hos retten, der gør, at straffesagen må flyttes til et andet tidspunkt. Der kan være mange forklaringer på dette, og der er ikke noget usædvanligt ved, at sager må omberømmes. Der vil dog altid være et ekstra arbejde forbundet med at flytte sagen, fremfor at den færdiggøres på det oprindelige tidspunkt. Man kan ikke konkludere, at sagsbehandlingstiden altid forlænges ved en omberømmelse, da en omberømmelse også kan betyde, at sagen kan komme i rettens kalender på et *tidligere* tidspunkt end det oprindelige. Men man kan konkludere, at der ved en omberømmelse altid er forbundet et ekstra arbejde for retten.

Sammenligninger til 2021-analysen er foretaget ud fra det bagvedliggende datagrundlag fra 2021 og ikke de tal, som fremgår af den publicerede rapport. Dette skyldes bl.a., at 2021-analysen ikke skelnede mellem årsager bag hhv. udsættelse og omberømmelse i sine konklusioner, men betragtede disse samlet.

Nedenstående tabel viser fordelingen af årsagerne bag de 715 registrerede omberammelser ved byretterne.

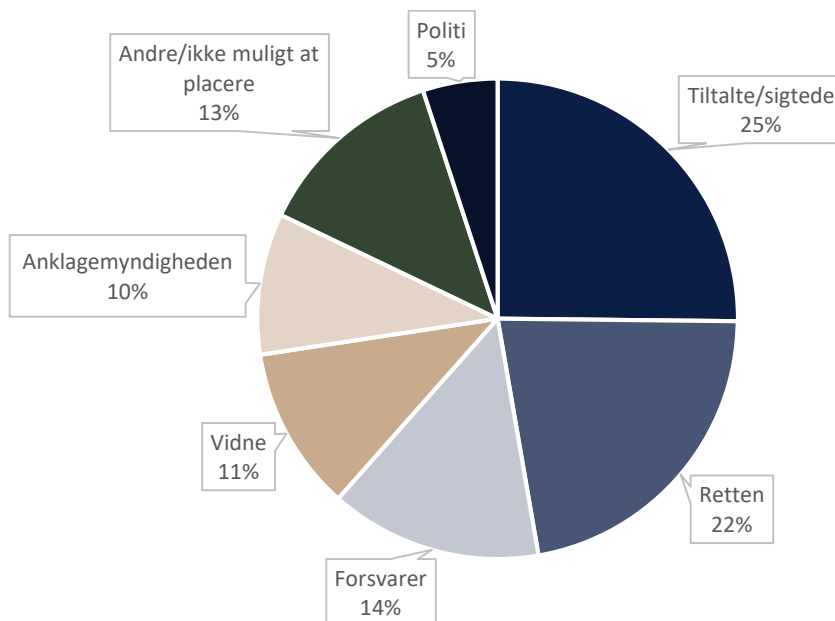
Tabel 4. Årsager til omberømmelse ved byretterne i registreringsperioden

Årsag	Antal registreringer	Andel
Sygdom (lovligt forfald)	151	21,1%
Sagsprioritering	122	17,1%
Lovligt forfald (ej sygdom)	121	16,9%
Forsvarerskift	69	9,7%
Manglende forkyndelse	56	7,8%
Ønske om forsvarer	44	6,2%
Yderligere bevisførelse/efterforskning	32	4,5%
Andre årsager	29	4,1%
Udeblivelse (ej lovligt forfald)	27	3,8%
Mentalerklæring mangler	14	2,0%
Øvrige undersøgelser/erklæringer/udtalelser mangler	12	1,7%
For lidt tid afsat til retsmøde	10	1,4%
Manglende anholdelse af tiltalte/sigtede/vidne	7	1,0%
Yderligere forhold (tillægsanklageskrift/sammenlægning af sager)	6	0,8%
Tolk nødvendig/manglende sprogkundskaber	6	0,8%
Personundersøgelse mangler	5	0,7%
Manglende transport af indsat (Danmarks Fængsler)	3	0,4%
(tom)	1	0,1%
Hovedtotal	715	100,0%

Som det ses af tabellen, er den største årsag til omberømmelser *Sygdom (lovligt forfald)*, som er baggrund for 21,1 pct. af de registrerede omberømmelser. Herefter følger årsagerne *Sagsprioritering*, *Lovligt forfald (ej sygdom)*, *Forsvarerskift* og *Manglende forkyndelse* samt *Ønske om forsvarer*.

I forbindelse med registrering af en beslutning om omberømmelse er det ligeledes registreret, hvilken 'aktør' der har været udslagsgivende for denne. Denne registrering har fundet sted, hvor det giver mening for en given årsag. Nedenstående figur 3 viser fordelingen på aktører.

Figur 3. Fordeling af omberømmelser på ansvarlig aktør

Omberømmelser kan primært henføres til 'Tiltalte/sigtede' og 'Retten'.

Sygdom (lovligt forfald)

Man kan være for syg til at møde i retten, og i nogle tilfælde ved man det på et tidspunkt forud for retsmødet. Det afgørende for registreringerne er, at retten har truffet beslutning om at omberamme sagen på baggrund af (lægelig) dokumentation for, at tiltalte eller vidnet er syg på en måde, der gør, at den pågældende ikke kan komme. Sagens øvrige aktører kan i sagens natur også være syge. Årsagen forklarer 21,1 pct af de registrerede omberømmelser – et niveau, som ligger meget tæt på 2021-analysen, hvor årsagen lå bag 21,6 pct. af de registrerede omberømmelser.

Nedenstående tabel viser fordelingen af aktører på årsagen *Sygdom (lovligt forfald)*.

Tabel 5. Ansvarlig aktør bag årsagen 'Sygdom (lovligt forfald)'

Aktør	Antal registreringer	Andel
Tiltalte/sigtede	59	39,1%
Anklagemyndigheden	27	17,9%
Retten	26	17,2%
Forsvarer	25	16,6%
Vidne	12	7,9%
Andre	2	1,3%
Hovedtotal	151	100,0%

Sagsprioritering

Det er i alles interesse, at sagerne bliver afviklet snarest muligt efter modtagelsen, så vidner kan huske, hvad de skal afgive forklaring om, de forurettede kan få en ende på en bekymrende tid og måske blive tilkendt erstatning, og for den tiltalte, der får vished om, hvad fremtiden bringer. Som

udgangspunkt sørger retten derfor for, at alle ledige tider i rettens kalender bliver brugt, og at kalenderen bliver fyldt, da det også har en stor betydning for parterne, at de ved, hvornår de skal i retten. I nogle tilfælde modtager retten sager, der har en mere hastende karakter, som fx når tiltalte er varetægtsfængslet. For at få sådan en sag i kalenderen kan det være nødvendigt at flytte andre sager for at skabe plads. Sagerne må således omberammes på grund af en *sagsprioritering*. Der kan også opstå aflysninger af andre sager, der kan betyde, at retten kan behandle en sag tidligere. I disse tilfælde vil retten også omberamme sagen, og sagens sagsbehandlingstid vil således blive kortere. Forsvareren kan få brug for at få en sag flyttet – omberammet – fordi vedkommende bliver bedt om at møde i en anden ret i en sag, der haster. Dette vil også være *sagsprioritering*.

17,1 pct. af de sager, der blev registreret som omberammet i registreringsperioden, blev omberammet pga. sagsprioritering. I langt størstedelen af sagerne, 86,9 pct., var det rettens sagsprioritering.

Lovligt forfald (ej sygdom)

Årsagen *Lovligt forfald (ej sygdom)*, omhandler grunde, der ikke er sygdom. Det kan fx være et vidne, der har bestilt og betalt for en ferie forud for det tidspunkt, retten har lagt retsmødet. Der kan være tale om eksamener, deltagelse i begravelsen for nærtstående familiemedlemmer osv. Årsagen ligger bag 16,9 pct. af de registrerede omberammelser, hvilket er en stigning i forhold til 2021-analysen, hvor årsagen forklarede 8,4 pct. af de registrerede omberammelser. Det er retten, der beslutter, om anmodningen kan imødekommes. Hvis den ikke imødekommes, skal vidnet eller tiltalte møde.

Forsvarerskift

I nogle tilfælde kan det blive nødvendigt at skifte forsvareren ud med en anden forsvarer. Det kan være tiltaltes ønske, og det kan være forsvareren, der er blevet inhabil eller indisponibel, som fx ved længerevarende sygdom eller orlov. Denne årsag er registreret for 69 omberammelser svarende til 9,7 pct.

Manglende forkyndelse

I 7,8 pct. af beslutningerne om at omberamme en straffesag var begrundelsen, at der ikke var sket forkyndelse af indkaldelsen til retsmødet. Her er det spørgsmålet om, hvor tæt på retsmødet man vil være, før man vil konkludere, at der mangler den nødvendige forkyndelse. Det vil altid være en konkret vurdering, og beslutningen kan være taget af hensyn til sagens øvrige aktører og vil kunne give mulighed for, at en af rettens andre sager kan blive behandlet i dette tidsrum. Når retten ikke lykkedes med at forkynde indkaldelsen via forenklet digital forkyndelse, ved at ringe (telefonforkyndelse) eller ved at sende en stævningsmand ud, kan det blive nødvendigt at bede politiet om at forkynde indkaldelsen.

Nedenstående tabel viser fordelingen på henholdsvis retten og politiet, som sammen løfter den fulde forkyndelsesopgave.

Tabel 6. Ansvarlig aktør bag årsagen 'Manglende forkyndelse' for registrerede omberammelser

Aktør	Antal registreringer	Andel
Politi	29	51,8%
Retten	26	46,4%
(tom)	1	1,8%
Hovedtotal	56	100,0%

Ønske om forsvarer

I nogle sager, oftest i sager uden domsmænd, ønsker tiltalte ikke at være repræsenteret ved en advokat – en forsvarer. Dette kan være begrundet i, at det er tiltalte, der skal betale for advokatens salær, hvis tiltalte ikke i det væsentlige bliver frifundet. Retten skriver derfor til tiltalte om dette, og i det tilfælde, at tiltalte ønsker at være repræsenteret ved en advokat, kan det blive nødvendigt at omberamme sagen, hvis den ønskede advokat ikke kan på det fastsatte tidspunkt. Dette er sket for 44 sager i registreringsperioden svarende til 6,2 pct.

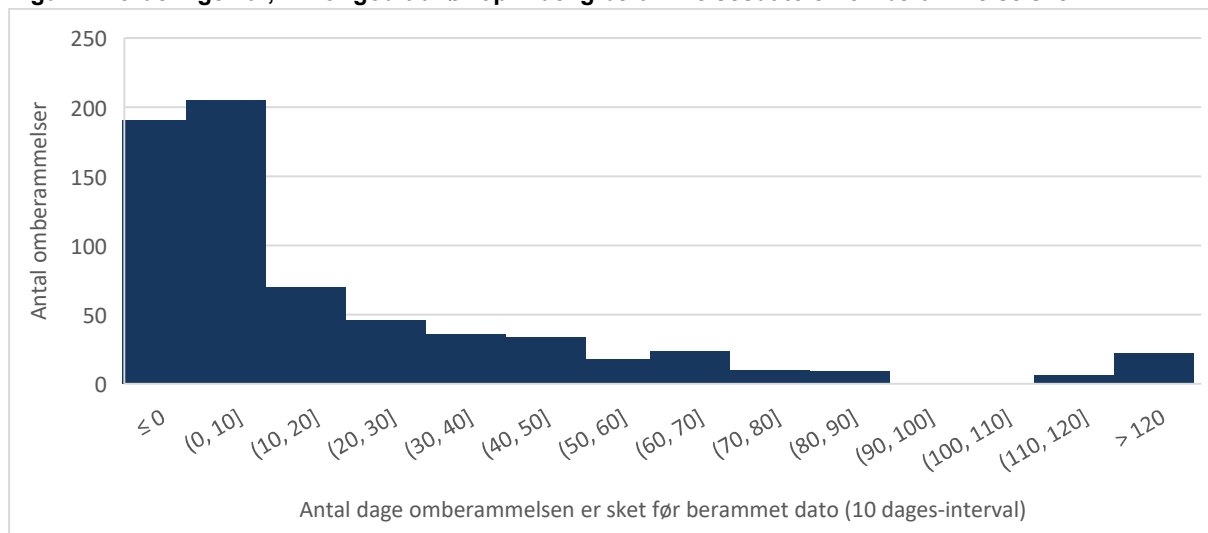
Konsekvenser af omberammelser i byretterne

Når en sag skal omberammes, skal rettens medarbejdere stort set foretage det samme stykke arbejde, som da sagen blev berammet i første omgang. Det vil sige, at medarbejderne igen skal finde ledig tid i rettens kalender og hos forsvareren (evt. flere forsvarere) og give anklagemyndigheden besked om, hvornår sagen skal behandles. Medarbejderne skal derudover sende nye indkaldelser til forkyndelse hos tiltalte og vidner. Der vil derfor altid være ekstra arbejde forbundet med omberammelser.

I forbindelse med omberammelser vil sagsbehandlingstiden ofte blive forlænget. Det kan betyde, at vidner kan have svært ved at huske, hvad de skal afgive forklaring om. En menneskelig konsekvens er desuden, at forurettede skal vente yderligere tid på en afklaring.

I jo bedre tid en omberammelse sker, jo mere sandsynligt er det, at retten kan afvikle en anden sag i det ledige tidsrum. Nedenstående figur viser fordelingen af, i hvor god tid før oprindelig berammelsesdato en omberammelse sker.

Figur 4. Fordelingen af, i hvor god tid før oprindelig berammelsesdato en omberammelse sker

Note: I figuren indgår 679 registreringer.

I gennemsnit omberammes sager 22 dage før retsmødet. Gennemsnittet dækker dog, som figuren illustrerer, over en fordeling, hvor langt størstedelen af omberammelserne sker meget tæt på den berammede dato. 250 af de registrerede beslutninger om at omberamme er sket dagen før eller på selve dagen for retsmødet.

Nedenstående tabel 7 viser årsager til omberømmelser, der i gennemsnit er sket mindre end 10 dage før den berammede dato. Det fremgår af figuren, at de største årsager til omberømmelse tæt på berammet dato er *Sygdom (lovligt forfald)*, *Manglende forkyndelse* og *Yderligere bevisførelse/efterforskning*.

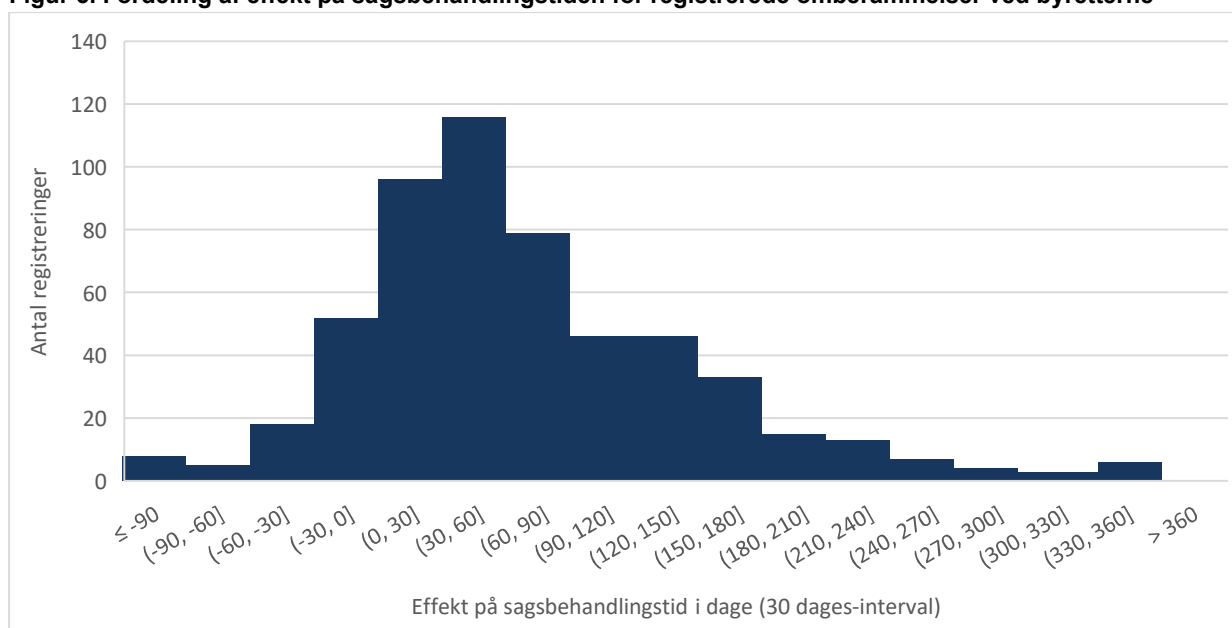
Tabel 7. Årsager, hvor omberømmelsen i gennemsnit sker mindre end 10 dage før den berammede dato

Årsag	Antal registreringer	Gennemsnit antal dage før start
Sygdom (lovligt forfald)	137	3
Manglende forkyndelse	54	3
Yderligere bevisførelse/efterforskning	31	6
Udeblivelse (ej lovligt forfald)	25	0
Øvrige undersøgelser/erklæringer/udtalelser mangler	12	9
Manglende anholdelse af tiltalte/sigtede/vidne	6	0
Tolk nødvendig/manglende sprogkundskaber	6	0
Personundersøgelse mangler	4	4
Manglende transport af indsat (Danmarks Fængsler)	3	1

Omberømmelsers betydning for sagsbehandlingstiden

I forbindelse med registrering af en omberømmelse har retten også kunnet registrere en ny dato for behandling af sagen. I disse sager stiger sagsbehandlingstiden i gennemsnit med 70 dage, svarende til 2,3 måneder. I 2021-analysen var den gennemsnitlige forlængelse af sagsbehandlingstiden på 3,7 måneder. Effekten på sagsbehandlingstiden ved omberømmelser fordelt på 30 dages-intervaller ses i nedenstående figur 5.

Figur 5. Fordeling af effekt på sagsbehandlingstiden for registrerede omberømmelser ved byretterne

Note: I data indgår registreringer for hvilke, der meningsfuldt kan beregnes en forlængelse. Der indgår bl.a. kun sager, hvor der er fastsat ny berømmelsesdato (n=549).

Udsættelse, omberømmelse og sagsafvikling – et estimat

Analysens datagrundlag indeholder registreringer, der relaterer sig til sager, der har været berammet til afvikling i registreringsperioden, men også sager der har været berammet til afvikling efter registreringsperioden. Det samlede antal registreringer kan således ikke sammenlignes med registreringsperiodens reelle sagsafvikling.

For at kunne estimere hvor stor en andel af de samlede straffesager, der er blevet gennemført i registreringsperioden, er man nødt til at estimere periodens "mulige sagsafvikling". Det bemærkes, at retterne i registreringsperioden også har afsluttet straffesager på andre måder end ved dom. Disse afsluttede straffesager indgår ikke i datagrundlaget.

Den "mulige sagsafvikling" er i analysen defineret som:

- domme afsagt i registreringsperioden,
- beslutninger om udsættelse truffet i registreringsperioden og
- beslutninger om omberømmelse truffet i registreringsperioden senest 10 dage før retsmødets start.

Når beslutninger om omberømmelse sker tæt på berømmelsesdagen (her defineret som 10 dage før retsmødets start), vil det være en udfordring for retten at få en anden sag behandlet i den oprindeligt afsatte tid. Disse beslutninger er derfor på nogle punkter sammenlignelige med beslutninger om udsættelse. Registreringsperiodens "mulige sagsafvikling" kan opgøres som nedenfor.

Tabel 8. Estimat af registreringsperiodens mulige sagsafvikling

	Domme	Udsættelser	Omberømmelser senest 10 dage før berømmet	Mulig sagsafvikling
Antal registreringer med oprindelig slutdato i registreringsperioden	3.444	526	396	4.366
Andel i pct.		12,0	9,1	21,1

Ud fra ovenstående estimeres, at 79 pct. af den berammede, mulige sagsafvikling i registreringsperioden er blevet gennemført, hvorimod de resterende 21 pct. har været ramt af en udsættelse eller en omberømmelse tæt på oprindelig berømmet dag.

4 Omberammelse og udsættelse ved landsretterne

Nedenstående tabel 9 viser antal registreringer i perioden for landsretterne.

Tabel 9. Registrerede domme, udsættelser og omberammelser ved landsretterne i registreringsperioden

Sagstype	Dom/kendelse/beslutning	Udsættelse	Omberammelse
Nævningesag	10		
Bevisanke med domsmænd	197	15	25
Bevisanke uden domsmænd	24	1	5
Udmålingsanke med domsmænd	33	5	4
Udmålingsanke uden domsmænd	14	1	-
Hovedtotal	278	22	34

Note: Tabellen indeholder registreringer for Østre Landsret, Vestre Landsret og Grønlands Landsret.

Det fremgår af tabellen, at der er foretaget registreringer på 10 nævningesager i perioden. I alle tilfælde er sagerne afsluttet i registreringsperioden uden beslutning om udsættelse eller omberammelse. I ankesagerne er der foretaget i alt 324 registreringer; 268 gange er sagerne afsluttet, 22 gange er der truffet beslutning om, at sagen måtte udsættes, og 34 gange er det besluttet, at sagen skulle omberammes.

Der er i alt foretaget 334 registreringer på tværs af de fem sagstyper hen over registreringsperioden på seks uger; 278 gange er sagerne sluttet ved dom, kendelse eller beslutning, 22 gange er der truffet beslutning om udsættelse, og 34 gange er der truffet beslutning om omberammelse.

I 2021 var registreringsperioden fire uger, og her blev der truffet beslutning om udsættelse 18 gange, og 31 gange blev der truffet beslutning om omberammelse. I 2021 blev der registreret på gennemførte retsmøder og retsmøder med ankefrafald eller ankeafvisning, hvilket ikke er fuldt ud sammenlignelig med den nuværende analyse.

Årsager til udsættelse ved landsretterne

Nedenstående tabel viser antal og fordeling af årsagerne bag de 22 registrerede udsættelser ved Østre Landsret, Vestre Landsret og Grønlands Landsret.

Tabel 10. Årsager til udsættelse ved landsretterne i registreringsperioden

Årsag	Antal registreringer	Andel
Diverse undersøgelser/erklæringer/udtalelser mangler	6	27,3%
Andre årsager	5	22,7%
Sygdom (lovligt forfald)	3	13,6%
For lidt tid afsat til retsmøde	3	13,6%
Udeblivelse (ej lovligt forfald)	1	4,5%
Tolk nødvendig/manglende sprogkundskaber	1	4,5%
Yderligere bevisførelse/efterforskning	1	4,5%
Manglende forkyndelse	1	4,5%
Retslokaler mangler IT-udstyr	1	4,5%
Hovedtotal	22	100,0%

Årsager til omberømmelse ved landsretterne

Nedenstående tabel viser antal og fordeling af årsagerne bag de 34 registrerede omberømmelser ved Østre Landsret, Vestre Landsret og Grønlands Landsret.

Tabel 11. Årsager til omberømmelse ved landsretterne i registreringsperioden

Årsag	Antal registreringer	Andel
Sygdom (lovligt forfald)	13	38,2%
Andre årsager	4	11,8%
Manglende forkyndelse	4	11,8%
Diverse undersøgelser/erklæringer/udtalelser mangler	4	11,8%
Lovligt forfald (ej sygdom)	3	8,8%
For lidt tid afsat til retsmøde	2	5,9%
Udeblivelse (ej lovligt forfald)	1	2,9%
Tolk nødvendig/manglende sprogkundskaber	1	2,9%
Manglende transport af indsat (Danmarks Fængsler)	1	2,9%
Forsvarerskift	1	2,9%
Hovedtotal	34	100,0%

Da datagrundlaget for landsretterne er begrænset, gennemgås de enkelte årsager, herunder de ansvarlige aktører, ikke yderligere, ligesom der ikke analyseres på effekter på bl.a. sagsbehandlingstid.

Danmarks Domstole
Domstolsstyrelsen
Amagerfælledvej 56
2300 København S

www.domstol.dk